

RAHANDUSMINISTEERIUM

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava seirekomisjoni koosolek

11.05.2023

Tallinn

2021-2027 perioodi edenemine, toetuse andmise tingimused, taotlusvoorud

Anu Kikas
Rahandusministeerium

Perioodi 2021-2027 struktuuritoetuste start

- Euroopa Komisjon kinnitas rakenduskava ja õiglase ülemineku kava 4.10.2022
- Valitsus kinnitas meetmete nimekirja 5.12.2022 (*sh varem alustamise luba anti 21-le meetmele juunis 2022*)
- Kokku on uue perioodi meetmeid 83, nende elluviimiseks prognoositakse kehtestada ca 145 toetuse andmise tingimuste (TAT) õigusakti detailsemate sekkumistega.
- Seisuga 26.04.23 on mitteametlikul ja ametlikul kooskõlastusringil läbi käinud TATide arv kokku 73, nendest 36 on ametliku kooskõlastuse saanud. Hetkel on ametlikus menetluses järgmised 7 TATi.
- Jaanipäevaks prognoosime, et üle poole (ca 80 tk) kõigist TATidest on valminud ning teisel poolaastal peaks olema ülejäänud koostatud. 2024-2025 perioodi jääb hetkeseisuga vaid 7 TATi.
- Ametliku kooskõlastuse saanud TATide baasil on avatud 60 taotlusvooru, käivitatud on paljud ministriumite ja nende allasutuste omategevused.
- 26.04.23 seisuga kohustusi võetud 538,6 mln € ehk 16% kogu perioodi EL toetuse eelarvest. Väljamakseid toetuse saajatele tehtud 24,6 mln € ehk 0,7%. Rahastatud 52 projekti, s.h 1 projekt juba lõpetatud.

Väljakutsed meetmete käivitamisel

- Ettevalmistusprotsess pikk, paljusid osapooli ja mitmeid etappe hõlmav- eeldab tõhusat koostööd.
- RAM ja RTK poolt panustame nõustamisele- infoseminarid, töötoad, juhised, näidised, personaalne nõustamine, mitteametlik kooskõlastusetapp.
- TAT kirjutajate käekiri ja teadlikkus erinev - hoia silma peal, et kõik nõuded oleks TATides arvesse võetud (kvaliteet mõjutab otseselt protsessi pikkust).
- Palju tähelepanu seirekomisjoni poolt kinnitatud valikukriteeriumitel ja –metoodikal, läbipaistvuseks ning seirekomisjoni kaasamiseks EISi teavitused, kõrvalekalleteks protseduur seirekomisjoni töökorras fikseeritud.
- Muud väljakutsed: TAT õiguslik vorm, õigusraamistiku tundmine, seos EE35 ja vastavate näitajatega, mitteametlikus kooskõlastusringis kommentaaridega arvestamine.

Perioodi 2021-2027 rakenduskava muutmine

Anu Kikas
Rahandusministeerium

- Pool aastat pärast ametlikku rakenduskava kinnitamist oleme alustanud selle muutmist.
- Muudatuste sisu (ca 20):
 - tehnilised parandused mõistete osas, kirja- ja factivead;
 - eelarvelised muudatused;
 - tõlkeparandused;
 - lastetubade temaatika, mis jäi rakenduskava kooskõlastuse lõpufaasis lahendamata (Sotsiaalministeerium, P04).
- Tänapäevane seis:
 - esialgne mitteametlik tagasiside Euroopa Komisjoni poolt saadud;
 - ministeeriumid edastasid aprilli lõpuks täiendatud info, mis põhines Euroopa Komisjoni mitteametlikul esialgsel tagasisidel;
 - monitoorime, mis on vajalik rakenduskavas muuta seoses valitsuse vahetumisega (aprill 2023);
- Ajaline raam – loodame ametlikud muudatusettepanekud Euroopa Komisjonile esitada esimesel võimalusel ja alustada sellega ametlikku protsessi rakenduskava muutmiseks.

SOTSIAALMINISTEERIUM

Suure abivajadusega laste toetamine

Vivia Aunapuu-Lents

Taustainfo

- 13 424 lastekaitsejuhtumit (5,2 % kõigist lastest)
- Ca 9000 lapsel määratud puue, ca 5000 uut ambulatoorset psühhiaatrilist haigusjuhtu 1-19.a seas, sh 2300 juhtu 15-19.a seas
- 663 laste vastu suunatud seksuaalkuritegu
- Ca 1000 last, kelle abivajadus on nii suur, et vajavad kompleksteenust. Nendest ca 100 vajavad ajutiselt ööpäevaringset rehabilitatsiooniteenust

Teenuste arendamine ESF+

- Praeguse lastekaitse korralduse muutmine, et tagada lastele varajane ja vajaduspõhine abi, sh lastekaitsetöötajatele vajaliku tööriistakasti arendamine, õppekavade uuendamine ning üleriigilise juhtumikorraldusmudeli rakendamine
- Sihtgrupispetsiifiliste sekkumiste arendamine kompleksprobleemidega lastele, et ennetada laste sattumist ööpäevaringsetele teenustele, sh vanglasse

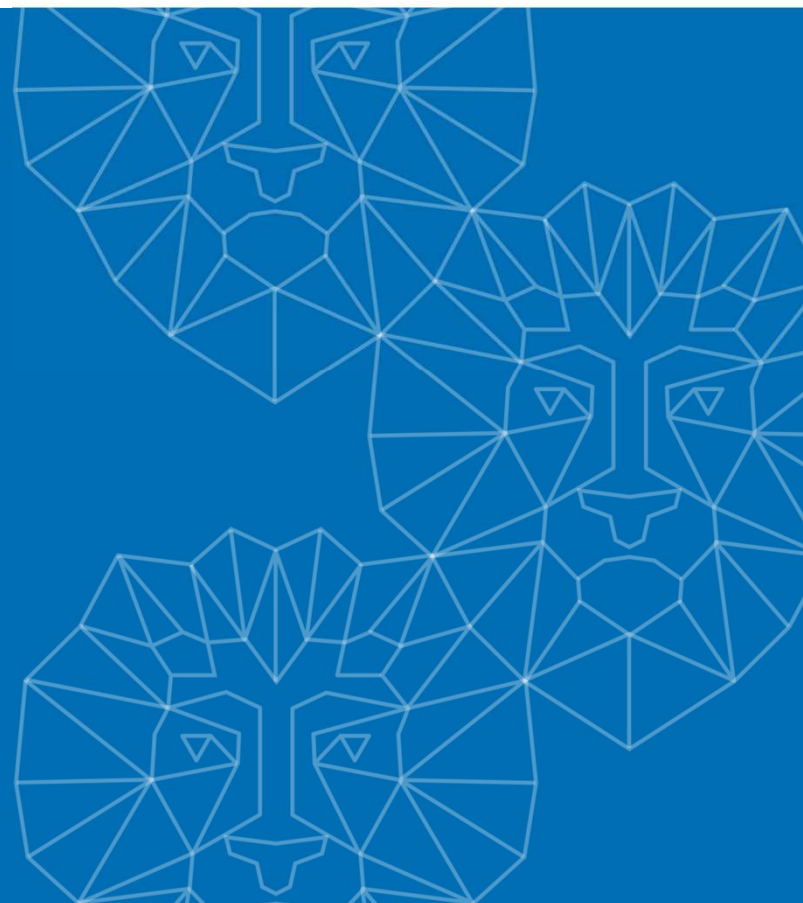
ERF tegevused

- Peremajade ehitus, et osutada suure abivajadusega ja kompleksprobleemidega lastele ajutist ööpäevaringset rehabilitatsiooniteenust peresarnases keskkonnas (praeguse ühiselamutüüpi hoone asemel)
- Olemasolevate ruumide kohandamine, et luua võimalus integreeritud ööpäevaringse teenuse osutamiseks lastele, kellel on suurem meditsiinilise toe vajadus
- Looma võimalused virtuaalreaalsuse kasutamiseks, et pakkuda lastele VR teraapiat

SOTSIAALMINISTEERIUM

Aitäh!

Õiglane üleminek Ida-Virumaal

ÕÜF seisu ülevaade
11/05/2023

Ivan Sergejev
Rahandusministeerium

Õiglase ülemineku mehhanism

Euroopa Liidu poolt 2020.a loodud nn „õiglase ülemineku mehhanismi“ eesmärk on:

„toetada majandust, tööhõivet, inimesi ja keskkonda nendes piirkondades, mida ootavad ees olulised sotsiaal-majanduslikud väljakutsed seoses Euroopa Liidu 2030 energia- ja kliimaeesmärkide ja 2050 kliimanetraalsuse saavutamisega.“

Mehhanism koosneb **kolmest sambast**: õiglase ülemineku fond (ÕÜF), laenuinstrument InvestEU all ning avaliku sektori laenu- ja toetuskeem. ÕÜF maht Eesti puhul on **~340 mln eurot** + tehniline abi.

ÕÜF toetatavad valdkonnad

- + Sihtpiirkonna **majanduse mitmekesistamine ning uute töökohtade loomine** läbi tootlike investeeringute toetamise, investeeringute teadusarendusse ja innovatsiooni, inkubatsiooni ja täiendavate nõustamisteenuste pakkumise, jne.
- + Teine oluline valdkond on töötajate **oskuste täiendamine ja ümberõpe**.
- + **Lisaks**, võimalik on toetada teatud tegevusi hariduse ja sotsiaalse kaasatuse valdkonnas ning investeeringuid horisontaalsetes teemades: digitaliseerimine, taastuvenergia, energiatõhusus, ringmajandus, saastunud alade puhastamine, jne.
- + **Fookuses on VKEd**. Suurettevõtete toetamine ja KHG heite vähendamine ettevõtetes on toetatavad, kui need on vajalikud ÕÜ kava rakendamiseks. Vajalik on eraldi põhjendus.
- + **Välistused:**
 - + *fossiilkütustega seotud tegevused (tootmine, töötlemine, ladustamine, levitamine, põletamine);*
 - + *tuumajaamadega seotud investeeringud;*
 - + *raskustes ettevõtete toetamine (v.a kui riigiabi reeglid seda lubavad);*
 - + *tubakatööstuse toetamine.*

ÕÜF sihtpiirkond Eestis on Ida- Virumaa

- + Eesti suurim saastaja – põlevkivisektor – on kontsentreeritud **Ida-Virumaal**. 2019. aastal moodustasid piirkonnas asuvate põlevkiviga seotud ettevõtete KHG heitmed üle **50% Eesti kogu kasvuhoonegaaside heitkogustest**.
- + See tähendab, et üleminek kliimaneutraalsusele hakkab avaldama – ja avaldab juba praegu –**suurimat mõju** just Ida-Virumaale.
- + See mõju lisandub regioonis juba praegu esinevatele **väljakutsetele** (madalad palgad, töötus, vähenev ja vananev elanikkond, jm).

Partnerlus ja kaasamine

ÕÜF kava ettevalmistamisel on Eesti korraldanud laiapõhjalise partnerluse, võttes arvesse fondi eripärasid:

- + Riiklikul tasemel on Rahandusministeerium loonud **õiglase ülemineku juhtkomisjoni**, mis jälgib õiglase ülemineku kava koostamist ja hiljem ka selle rakendamist. Juhtkomisjoni kuulub 20 erinevat osapoolt: ministeeriumid, piirkondlikud organid, tööandjate, töötajate, keskkonnaorganisatsioonide, ülikoolide jt esindajad.
- + Piirkondlikul tasandil on Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu (IVOL) poolt loodud **piirkondlik õiglase ülemineku platvorm**, mille töösse on kaasatud umbes 50 osapoolt;
- + Töösse panustavad ka mitmed **võrgustikud**, nagu nt piirkondlik teadusnõukogu, turismi- ja hariduse klastrid jne, annavad samuti panuse kava koostamisse;
- + **Avalikud konsultatsioonid** hõlmavad 2020.a suvel korraldatud arvamuskorjet, avalikke seminare, kirjalikke konsultatsioone, fookusgrupe, arutelusid sidusrühmadega, avalikku suhtlust ja teabe levitamist jne.
- + Olulist panust on ÕÜ kava koostamisse andnud ka **Ida-Viru noorte kliimakogu**.

ÕÜF meetmestik

1. „Majandus ja tööjõud“

- **273 mln €**

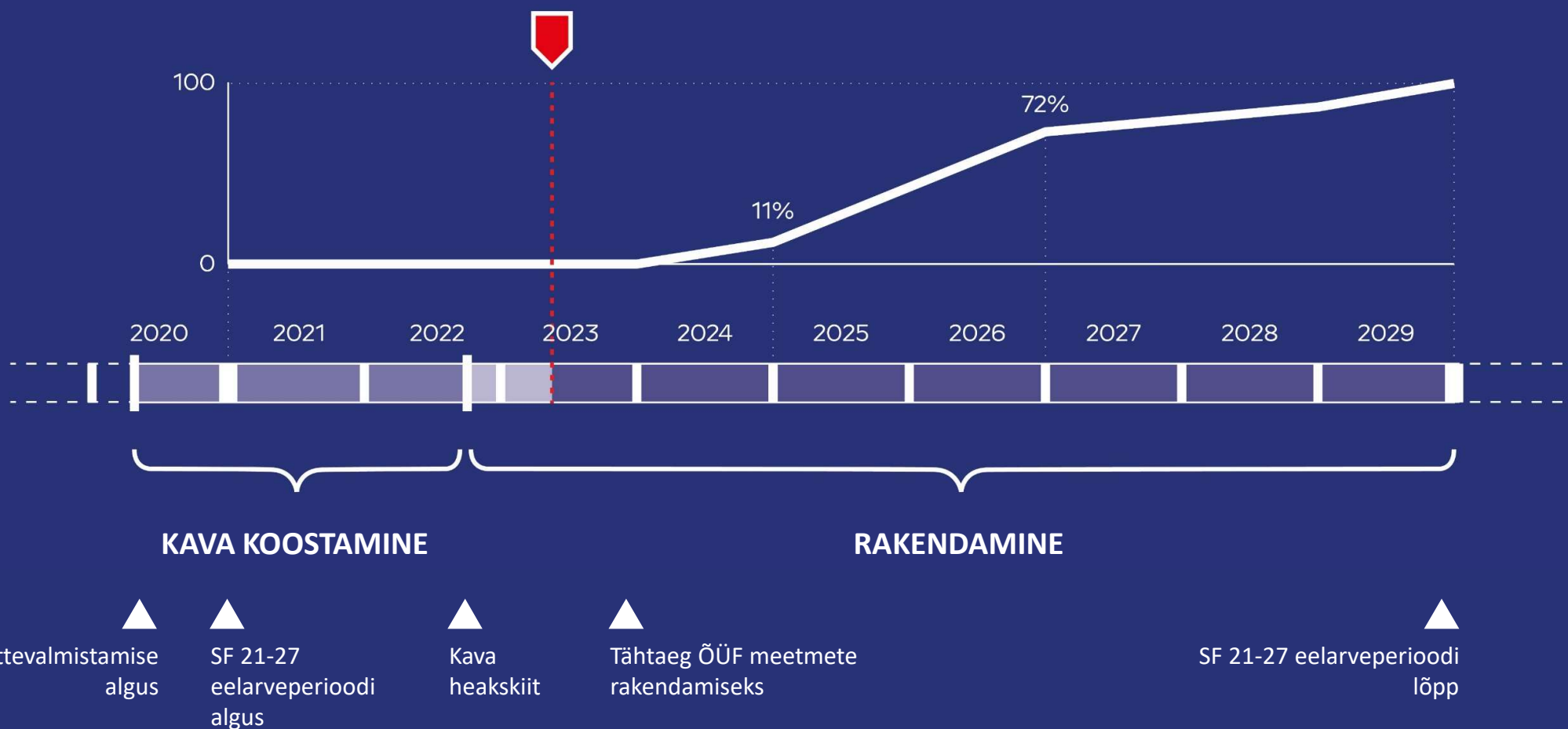
- + Ida-Viru ettevõtluse investeringute toetus (sh tööstus) – 153 mln €
- + Ida-Viru ettevõtluse teadmuse-mahukuse kasvatamise toetus – 50 mln €
- + Ettevõtluse mitmekesistamise tugiteenused ja -taristu – 25 mln €
- + Väikeettevõtluse toetus – 15 mln €
- + Töölt-tööle liikumise ning töötajate ümberprofileerimise toetused põlevkivisektori töötajatele – 5 mln €
- + Täiendkoolituse mahu suurendamine ning uute tasemeõppe õppekavade arendamine ja käivitamine – 25 mln €

2. “Keskond ja sotsiaalne kaasatus”

- **66,74 mln €**

- + Kaugkütte lahti sidumine põlevkivist – 20 mln €
- + Põlevkivi kaevandamise ja töötlemisega seotud keskkonnaprobleemide lahendamine ja tervisekahjude vähendamine – 10 mln €
- + Ühiskondlikku muutust toetavate sotsiaal- ja terviseteenuste arendamine – 5 mln €
- + KOV investeringud ÕÜF abikõlblikes valdkondades – 15 mln €
- + Piirkondlike algatuste toetus õiglaseks üleminekuks – 16,74 mln €

ÕÜF ajakava, väljamaksed

Põhilised vahepealsed arengud

+ **Meetmete arendus:**

- + toetuse andmise tingimuste õigusaktide koostamine ja kooskõlastamine,
- + seminarid huvigruppidega,
- + meetmete üksikasjalik läbivaatamine juhtkomisjoni koosolekutes,
- + alakomisjonide töö (nt haridus- ja teadusmeetmete juhtkomisjon)

+ **Kohtumised pk-sektori ametiühingutega:**

- + Toimused Ida-Virumaal detsembris 2022;
- + Eesmärgiks oli detailselt tutvustada ning valideerida pk-sektori ametiühingutega ÖÜFi

meetmeid.

- + Mured: eesti keele puudulik valdamine, tööandja motivatsioon, pettused ja skeemid, noorte oskused, vanusegrupis 55+ töötajad.
- + Ettepanekud: eesti keele õpe integreerimine, hea tahte kokkulepe, „üks aken“, erialade tutvustamine koolides.

+ **Kohtumised pk-sektori ettevõtjatega:**

- + Kaks kohtumist: 09.2022 ja 02.2023.
- + Põhilised teemad: suurettevõtete projektide toetamise reeglid, plastjätmete ümbertöötlemise toetamise võimalikkus, ettevõtjate plaanid.

+ **Muu:** REKK ajakohastamine, kohtumised, jm.

Meetmete ettevalmistamise seis

Meede	2023			
	Q1	Q2	Q3	Q4
○ Ida-Viru ettevõtluse investeeringute toetus	Meede rakendus juunis 2022			
○ Ida-Viru ettevõtluse teadmismahukuse kasvatamise toetus (MKM)				
○ Ida-Viru ettevõtluse teadmismahukuse suurendamise toetus (HTM)				
○ Ettevõtluse mitmekesistamise tugiteenused				
○ Väikeettevõtluse toetus				
○ Tööleasumise toetamine ning täiend- ja ümberõppe toetamine				01.01.2024
○ Ida-Viru täiendkoolituse mahu suurendamine ning uute tasemeõppe õppekavade arendamine ja käivitamine kutse- ja kõrghariduses				
○ Kaugkütte lahtisidumine põlevkivist				
○ Kaevandamisega ja põlevkivi töötlemisega seotud keskkonnaprobleemide lahendamine ja jäätmekäitluse piirkondlik arendamine (sh ringmajanduse korraldamine, merekeskkonna ja vee kaitse ning kasutus, Eluslooduse kaitse ja kasutus)				
○ Kemikaalide riskide hindamise partnerluse (PARC) tegevused ja „Biomonitoringu läbiviimine põlevkivi sektoriga kokku puutuva elanikkonna seas“				
○ Ühiskondlikku muutust toetavate sotsiaal- ja terviseteenuste arendamine				
○ KOV investeeringud				
○ Piirkondlikud algatused				

Rakendunud
 Metlikul kooskõlastamisel
 Metlikul kooskõlastamisel
 M...s arenduses

Suurinvesteeringu meede

Eesti ÕÜF paketti esimene meede avati taotlemiseks 15. augustil 2022 aastal.
Praeguseks on olemas ka esimene toetatud projekt; kümme projekt on „torus“.

+ Meetme põhilised andmed:

- + taotlejaks võib olla Eesti äriregistrisse kantud äriühing (väikeettevõtja, keskmise suurusega ettevõtja, suureettevõtja);
- + meetme eelarve on **153 000 000** eurot;
- + toetuse summa on min **500 000** eurot ning selle abil peab looma vähemalt **5 töökohta**;
- + < 50 mln eurose eelarvega projektile on **maksimaalne toetuse summa** 10 miljonit eurot, > 50 mln - kuni 18,75 miljonit eurot.

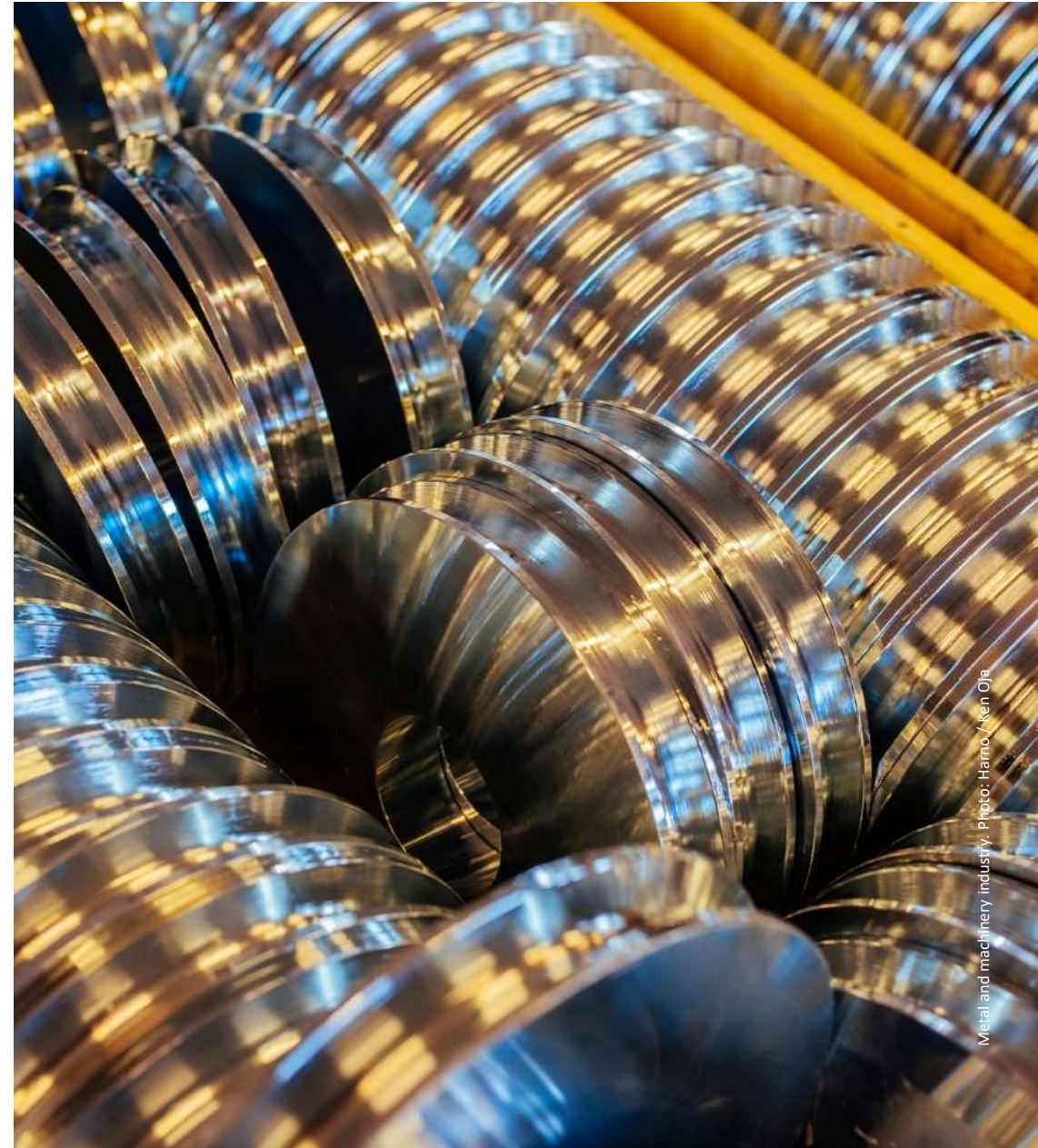
+ Seis:

- + konsultatsiooni saamiseks on EISI pöördunud > **200** huvitatut ettevõtet;
- + esimene toetatud projekt: NEO Performance Materials „**Magnetitehas Narva**“ (100 mln eelarve sh 18,75 mln eurot ÕÜF toetust; 300 uut töökohta);
- + taotluse esitamisele eelnevaid projektiplaanide on esitanud kümme ettevõtet (> 250 planeeritud uut töökohta).

Rakendamise kogemus

Senine suurinvesteeringu meetme rakendamise kogemus laseb teha esmaseid järeldusi:

- + Palju on konsultatsiooniks pöördujaid, kuid taotlemisel tormjooksu ei ole. Põhjuseks on meetme keerulisus, uue majandustegevuse nõue, ÕÜF reeglid (sh DNSH);
- + Kaalume lähitulevikus muuta toetuse andmise tingimusi, sh toetada ka äritegevuse laiendamist (VKEde puhul);
- + Magnetite tehas on olnud oluliseks motivatsiooni ja huvi „*booster*’iks“.

Plaanid lähitulevikuks

**ÕÜ kava ettevalmistamine oli tore.
Rakendamine on alanud edukalt, ka. See kõik
on aga alles algus.**

Käesoleva aasta lõpuks:

- + kõigi ÕÜF meetmete rakendamine;
- + kommunikatsiooni ülesse ehitamine piirkonnas;
- + meetmetingimuste jooksev ülevaatamine.

Väljakutsed:

- + ÕÜF maksete tempo;
- + keeruline konjunktuur, palju määramatust;
- + Ukraina sõda ja energiakriisi järelmõjud.

aitäh!

Kaasrahanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Hindamiste kava kinnitamine

Miryam Vahtra
Riigieelarve osakond
Rahandusministeerium

Hindamiste kava 2021-2027

- Hindamiste kava on koostatud vahemikus – november 2020 – 24.04.2023.
- Hindamiste kava tuleb heaks kiita seirekomisjoni poolt hiljemalt aasta jooksul rakenduskava kinnitamisest - hiljemalt 3.10.2023.
- Kavas on 36 hindamist, koondeelarve on 3 841 500.-.
- Kava sisaldab hindamiste korraldamise üldpõhimõtteid sh õigusraami, Excelis hindamiste loendit, eesmärkide, küsimuste ja eelarvetega, hindamiste juhtkomisjoni töökorda ja hindamiste tellimiseks juhiseid ja vorme.

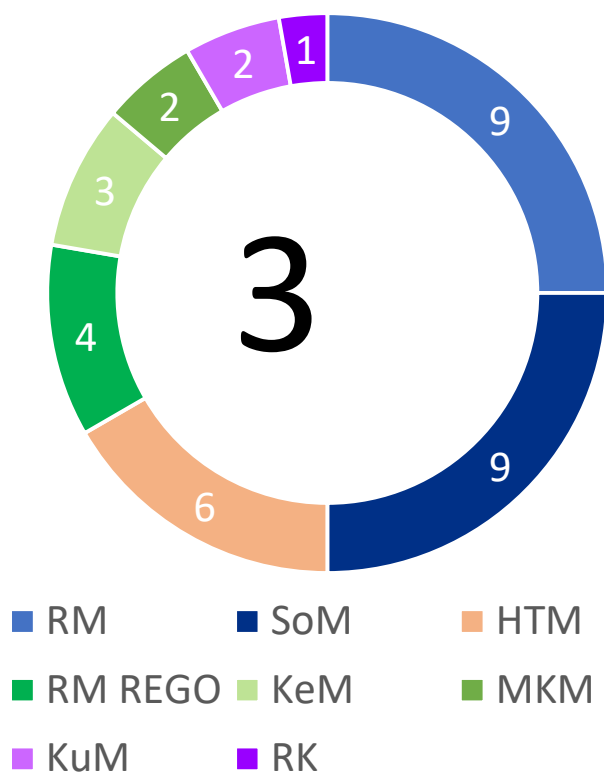
Hindamiste kava 2021-2027

- Hindamiste kava tutvustasime 2022. aasta kevadisel seirekomisjoni koosolekul, kus tehti ettepanek lisada koolivõrgu hindamine ja hinnata ka finantsinstrumentide kasutamise tulemuslikkust.
- Koolivõrgu korrastamise meetme hindamise tellib Haridus- ja Teadusministeerium 2025/2026.
- Finantsinstrumentide rakendamise tulemuslikkusega seotud hindamisküsimused lisati rakenduskava vahehindamisele, mille tellib Rahandusministeerium 2025/2026 ja rakenduskava järelhindamisele (ex-post), mille tellib Rahandusministeerium 2028 ja aruande eeldatav valmise tähtaeg on märts 2029.
- Variseirekomisjoni toimumisest arvates 3 kuud jäi seirekomisjoni liikmetele aega kommentaaride esitamiseks. 1. septembriks kommentaare ei laekunud.
- 2022. a versiooniga võrreldes on kavas täiendatud eelkõige hindamisküsimusi, metoodikat ja täpsustatud ajakava. Lisatud on üldine hindamisraamistik, mis suuresti on sama, mis perioodi 2014-2020 hindamiste kava metoodiline osa.

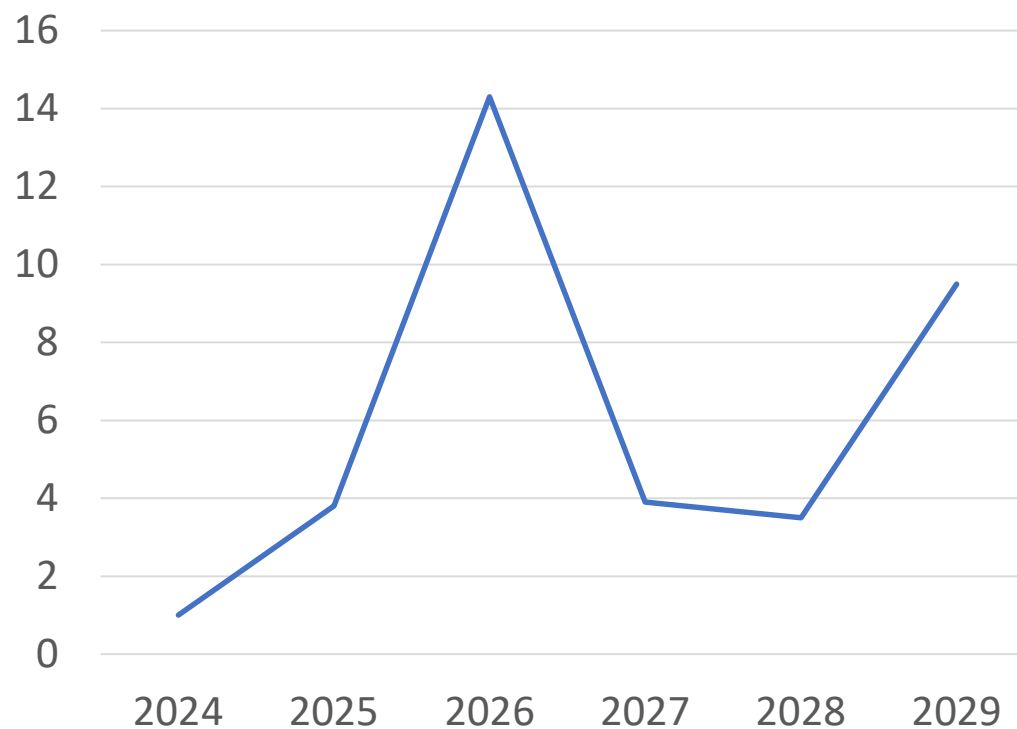
Hindamiste kava 2021-2027

Hindamiste kavas planeeritud 36 hindamist jaotuvad järgmiselt

Hindamiste arv RAde lõikes

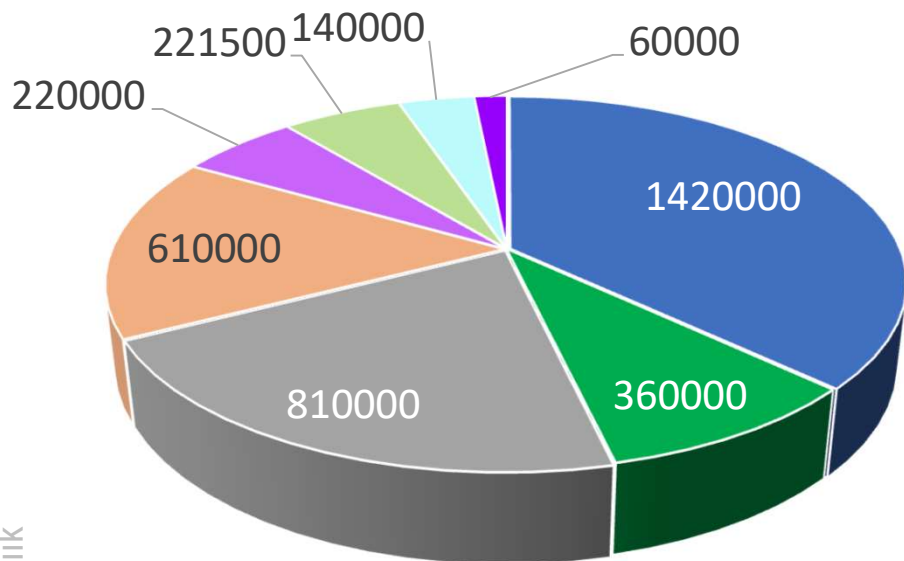
Hindamiste jaotus aastate lõikes

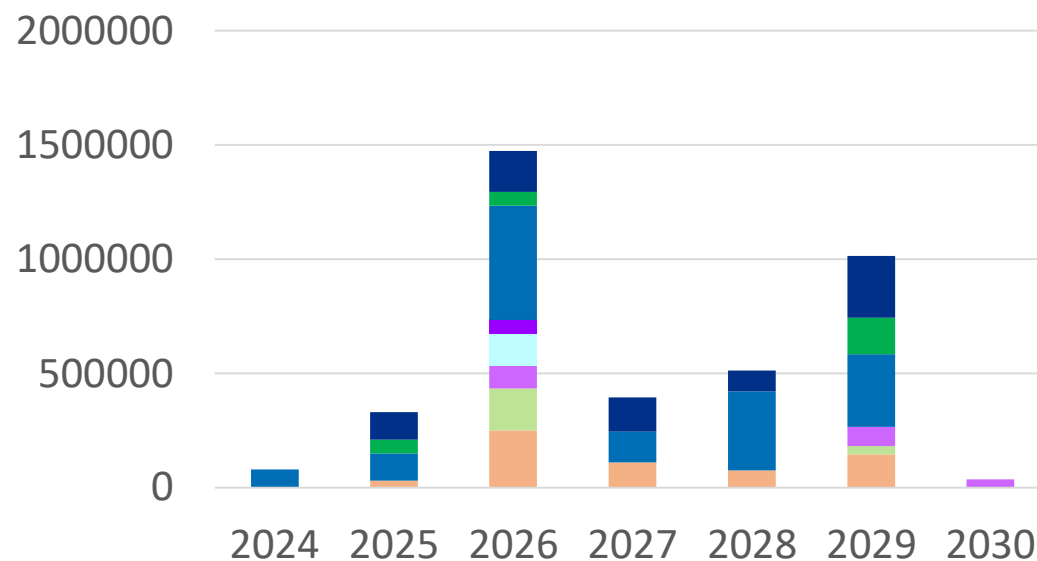
Hindamiste kava 2021-2027

Eelarve jaotumine

Hindamiste eelarve jaotus RAde lõikes

Eelarve jaotus aastate lõikes

Hindamiste juhtkomisjoni (HJK) roll

- HJK on ellu kutsutud hindamisfunktsiooni toimimise tagamiseks, sh ÜSM nõuete täitmiseks.
- Toimib ekspertide võrgustikuna. Tagab, et hindamiste seotud nõuded on teada kõigil RAdel ja RÜdel – rakendataks sarnast praktikat.
- Koostab hindamiste kava ja esitab seirekomisjonile kinnitamiseks.
- Jälgib jooksvalt hindamiste kava täitmist, koondab muudatusvajadused ja valmistab ette otsustuspunktid seirekomisjonile.
- Tagab hindamissuutlikkuse läbi kogemuste vahetamise, kaasamise hindamistel, lähteülesannete kommenteerimise, sisekoolituste.

Hindamiste juhtkomisjoni liikme ülesanded tulenevalt töökorrast ja kehtivast praktikast

Tagab, et hindamistega seotud nõuded on asutuses relevantsetel osapooltel teada ja hindamistel lähtutakse ÜSMist ja seirekomisjoni poolt kinnitatud hindamiste kavas toodud suunistest.

Annab RA sisendi hindamiste kavva (vajadus, eesmärk, küsimused, eelarve jne).

Jälgib, et hindamine oleks teostatud kava kohaselt, sh järeltegevused teostatud ning info edastatud RMile.

Tutvustab või korraldab oma hindamise tulemuste tutvustamise seirekomisjoni koosolekul.

Annab Rahandusministeeriumi päringu korral sisendi valdkondade ülestesse hindamistesse ja Euroopa Komisjoni hindamistesse.

Esindab RAd/RÜd hindamistega seotud küsimustes nii hindamiste juhtkomisjoni koosolekul, hindamisteks vajaliku sisendi koondamisel kui jagamisel, arendusettepanekute korral, koolitustel jne.

Kommenteerib hindamiste kavas planeeritud hindamiste lähteülesandeid – kõik liikmed kommenteerivad kõiki LÜ. Aitab tagada hindamistel kvaliteeti + tõstab süsteemis hindamissuutlikkust.

Hindamiste juhtkomisjoni liikmed

Hindamiste juhtkomisjoni juhataja – Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna nõunik Miryam Vahtra

Liikmed:

1. Rahandusministeeriumi riigieelarve osakond - Miryam Vahtra, Triin Tomingas, Kadri Tali
2. Rahandusministeeriumi riigihalduse ja avaliku teenistuse osakond – Ülle Harak
3. Rahandusministeeriumi regionaalarengu osakond – Liis Palumets
4. Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA – Annelii Ausmees
5. Haridus- ja Teadusministeerium – Meelis Aunap
6. Justiitsministeerium – Annika Leevand, Kairi Sirkel
7. Keskkonnainvesteeringute keskus – Eva-Ingrid Rõõm
8. Keskkonnaministeerium – Eerika Purgel, Olga Gnezdovski
9. Kultuuriministeerium – Margit Tilk, Kärt Kallion
10. Maaeluministeerium – Keesi Pära, Paula Kurvits
11. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium – Külliki Tafel-Viia, Rando Härginen
12. Riigi Tugiteenuste Keskus – Merje Rahn, Tiina Sams, Urmo Merila
13. Riigikantselei – Laura Viilup
14. Siseministeerium – Ave Osman, Krystiine Liiv
15. Sotsiaalministeerium – Vivia Aunapuu-Lents, Liivi Pehk

Hindamiste kava 2021-2027 heakskiitmine

Ettepanek seirekomisjoni otsuseks

- Kinnitada hindamiste kava perioodiks 2021-2027, sh hindamiste juhtkomisjoni koosseis ja töökord.
- Tulenevalt peaministri 19.04.2023. a korraldusest nr 25 ministeeriumide vastutusvaldkondade ümberjaotuse kohta muuta hindamiste tellijaks muudatuse jõustumise hetkest (1. juulist) ministeeriumid, kelle vastutusvaldkonda konkreetsete meetmete hindamine liigub. Muuta vastavalt ka asutuste nimed hindamiste juhtkomisjoni töökorras.

Eeltingimuste täitmine

Miryam Vahtra

Riigieelarve osakond
Rahandusministeerium

Eeltingimused

Eeltingimus		Täitmine
1.1	Nutika spetsialiseerumise strateegia hea valitsemine	Jah/Euroopa Komisjoni kinnitus olemas
1.2	Riiklik ja piirkondlik lairibakava	Jah/esitamisel SFCs Eesti Lairiba Plaan 2030 on kinnitatud
2.1	Poliitikaraamistik elamute ja mitteelamute energiatõhususeks	Jah, rakenduskava kinnitamisega
2.2	Energiasektori haldamine	Jah, rakenduskava kinnitamisega
2.3	Taastuvenergia kasutamise edendamine	Jah, rakenduskava kinnitamisega
2.4	Tõhus katastroofide riskijuhtimise raamistik	Jah, rakenduskava kinnitamisega
2.6	Jäätmekäitluse ajakohastatud kavandamine	Ei, Jäätmekava 2022-2028 kinnitamine juunis 2023
3.1	Põhjalik sobival tasemel transpordi kavandamine	Jah, rakenduskava kinnitamisega
4.1	Aktiivse tööturupoliitika strateegiline poliitikaraamistik	Jah, rakenduskava kinnitamisega
4.3	Haridus- ja koolitussüsteemi kõiki tasandeid hõlmav strateegiline poliitikaraamistik	Jah, rakenduskava kinnitamisega
4.4	Riiklik või piirkondlik sotsiaalse kaasamise ja vaesuse vähendamise strateegiline poliitikaraamistik	Jah, rakenduskava kinnitamisega
4.6	Tervishoiu ja pikaajalise hoolduse teenuste strateegiline poliitikaraamistik	Jah, rakenduskava kinnitamisega

Eeltingimused

	Eeltingimus	Täitmine
HEC1	Tõhusad järelevalvemehhanismid riigihangete turu jaoks	Jah, rakenduskava kinnitamisega
HEC2	Vahendid ja suutlikkus riigiabi eeskirjade tõhusaks kohaldamiseks	Jah, rakenduskava kinnitamisega
HEC 3	Euroopa Liidu põhiõiguste harta tõhus kohaldamine ja rakendamine	Jah, rakenduskava kinnitamisega
HEC 4	Puuetega inimeste õiguste konventsiooni kohaldamine ja rakendamine kooskõlas nõukogu otsusega 2010/48/EÜ	Jah, rakenduskava kinnitamisega

Riigipõhised soovitused

Triin Tomingas
Rahandusministeerium

Riigipõhised soovitusel 2022/2023

Tagada 2023. aastal, et riiklikult rahastatavate jooksvate kulude kasv oleks kooskõlas üldiselt neutraalse eelarvepoliitikaga, võttes arvesse jätkuvat ajutist ja suunatud toetust kodumajapidamistele ja ettevõtetele, mis on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad, ja Ukrainast põgenevatele inimestele. Olla valmis kohandama jooksvaid kulusi vastavalt muutuvale olukorrale. Suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, sealhulgas kasutades taaste- ja vastupidavusraha, kava „RePowerEU“ ja muid ELi vahendeid. Järgida pärast 2023. aastat eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne keskpika perioodi eelarvepositsioon.

- Uue VV kokkulepped eelarvepositsiooni parandamiseks, kulude kärbe, nulleelarve
- Kütteperioodil toetati kodumajapidamisi kõrgete energiahindade juures, rakendati universaalteenust, anti KOVide kaudu toetust elamispindade kohandamiseks UA põgenikele
- Rohe- ja digipööre tugevalt fookuses (sh OP ja RRP), kliimaministeriumi loomine

Riigipõhised soovitused 2022/2023

Jätkata oma taaste- ja vastupidavuskava rakendamist kooskõlas nõukogu 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsuses esitatud eesmärkide ja sihtidega. Esitada 2021.– 2027. aasta ühtekuuluvuspoliitika programmidokumendid, et viia lõpule läbirääkimised komisjoniga ja seejärel alustada nende dokumentide rakendamist.

- Taastekava elluviimine on käimas, paralleelselt on kava muutmisel-suurem fookus kliimapanusega investeringutel ja energeetikal
- SF2021-2027 rakenduskava EK poolt kinnitatud ja meetmed käivitamisel

Riigipõhised soovitusel 2022/2023

Tugevdada sotsiaalkaitset, sealhulgas laiendada töötushüvitiste katvust, hõlmates eelkõige lühiajalist tööd tegevad ja ebatüüpilises töösuhtes olevad inimesed. Parandada pikaajalise hoolduse taskukohasust ja kvaliteeti, eelkõige tagades pikaajalise hoolduse kestliku rahastamise ning integreerides tervishoiu- ja sotsiaalteenused.

- Perekohustuste tõus 2022.a. (plaanitud kärbetega toetus varasemaga võrreldes siiski kõrgemal tasemel)
- Pensionide tõus 2022.a.
- Töötuskindlustushüvitiste süsteemi muudatuste vastuvõtmine novembris 2022.a.(jõustub juunis 2023)
- Pikaajalise hoolduse parendamine ja püsirahastuse suurendamine, omaosaluse vähendamine

Riigipõhised soovitused 2022/2023

Vähendada üldist sõltuvust fossiilkütustest ja mitmekesistada fossiilkütuste importi, kiirendades taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, sealhulgas lihtsustades veelgi loamenetlusi, tagades piisava ühendusvõimsuse ja tugevdades riigisisest elektrivõrku. Suurendada energiatõhusust, sealhulgas hoonete puhul, et vähendada energiatarbimist. Suurendada jõupingutusi transpordisüsteemi kestlikkuse parandamiseks, sealhulgas raudteevõrgu elektrifitseerimise kaudu ja suurendades stiimuleid kestliku ja vähem saastava transpordi edendamiseks, sealhulgas maanteeõidukipargi uuendamiseks.

- Vene gaasist loobumine, LNG terminal
- Ambitsioonikamad taastuenergia eesmärgid kokku lepitud
- Taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamise reformipakett
- Meretuuleparkide rajamisega seotud võimaluste loomine
- ESTLINK3 ettevalmistused, elektrivõrgu de-sünkroniseerimisega seotud investeeringud
- Mahukad investeeringud võrkudesse taastuenergia liitumisvõimaluste suurendamiseks
- Hoonete energiatõhususe toetusmeetmed
- Keskkonnasäästliku rööbastranspordi arendamine
- Automaks

REPUBLIC OF ESTONIA
MINISTRY OF FINANCE

REPUBLIC OF ESTONIA
STATE SHARED SERVICE CENTRE

European Union
European Structural
and Investment Funds

Investing
in your future

Täna tähelepanu eest!

MAJANDUS- JA
RAHANDUSMINISTEERIUM
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Rahastamisvahendite hetkeseis

Andres Võrang

Majandusarengu osakond

finantsinstrumentide ekspert

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

11.05.2023

Ettekande sisu ülevaade

SF 2014-2020 hetkeseis

SF 2021-2027 plaanid

Rahastamisvahendite tervikpilt

SF 2014-2020 hetkeseis (I)

Perioodil 2014-2020 ülevaade seisuga 2022 a. lõpp.

Laenude, tagatiste ja eksporditehingute kindlustuse väljastamine
(5.2.1)

Rakendaja EIS (endine Sihtasutus KredEx)

Eelarve 52 mln € kohustustega kaetud 100% ja välja makstud 43,6 mln €

2022 a. lõpu seisuga toetatud 636 ettevõtet (eesmärk 562 ettevõtet)

Tagasilaekunud vahendite maht: 27 mln €

Edasised tegevused 2023:

Kogu eelarve katmine lepingutega ja perioodi lõpetamine

SF 2014-2020 hetkeseis (II)

Fondifond

Rakendaja Euroopa Investeerimisfond ([EIF](#))

Eelarve 48 mln €, kohustustega kaetud 100% ja välja makstud EIF-le 48 mln €

Rakendatakse läbi kolme allfondi:

United Angels (12 M) portfellis 29 ettevõtet ja Net. IRR 20.68%

Tera Ventures (24 M) portfellis 18 ettevõtet ja Net. IRR -5.81%

Equity United (10,3 M) portfellis 7 ettevõtet ja Net. IRR 15.98%

Eesmärgist täidetud 2023 a. lõpuga 54 investeeringut 62st (ehk 87%).

2022 a. suurimaks väljakutseks Equity United'i tegevuste kiirendamine ja eelarve vähendamine.

2023 a. tegevusteks, kontrolli läbi viimine RTK poolt ja perioodi lõpetamise vaatest EstFundi tulevikuvaade.

Periood 2021-2027, VKE kapitali kättesaadavuse parandamine

2022 a. viidud läbi eelhindamine ja turutõrgete kaardistus.

Olulisimad probleemid, millega ettevõtted investeringuvajadusel katmisel kokku puutuvad:

tagatiste ebapiisavus, mh ettevõtte tegutsemise asukoha tõttu

investeeringu seotus innovatsioonimahukate või uudsete tehnoloogiate turule toomisega

vajaliku teabe puudumine erinevate rahastamisvõimaluste kohta

kõrged intressimäärad

täiendavate rahaliste vahendite kaasamise keerukus ja/või suur ajakulu (liigne bürokraatia).

Kas on vaja pakkuda rahastamisvahendeid? – Jah

Ettevõtluse eelhindamise investeerimisstrateegia ettepanek

Rahastamisvahendite väljatöötamisel tuleb luua võimalikult paindlikud tooted.

Soovitav luua vähem tooteid, mille raames võiks pakkuda soodsamaid tingimusi turutõrke sihtrühmadele.

Ettevõtluse tarbeks on SV-st vahenditest planeeritud 17,5 miljonit eurot, mis jaguneks hinnanguliselt allutatud laenudeks 7 mln € ja 10,5 käendusteks.

SV-st võib alustavatele ettevõtjatele pakkuda kombineeritud stardilaenu kokku summas 4,07 miljonit eurot, mille raames on võimalik rahastada hinnanguliselt 200 ettevõtet.

VKE kapitali kättesaadavuse parandamine

Planeerimise hetkeseis:

Eelhindamine ja turutõrgete kaardistus viidud läbi.

Rahastamisleping läbinud mitteametliku kooskõlastuse ja ametlik kooskõlastamine ootab „Ei kahjusta oluliselt“ tingimuste täpsustamist.

Uueks tooteks piiratud kahjususega portfelligarantii, et lihtsustada kogu laenu andmise protsessi.

Lepingu sõlmimine on planeeritud enne jaanipäeva, instrumendid avatakse sügisel- talvel. Paindlik üleminek perioodilt 2014-2020 -> 2021-2027.

Kombineeritud starditoetust jääb pigem ära. Põhjusel, et planeeritud tegevus on turu jaoks kui ka EK õigusruumi arvestades liiga innovaatiline ja ka haldustasu lagi.

Ettevõtluse ja VKE rahastamise tervikvaade

Perioodi 2021-2027 vahenditega 17,5 mln € katta VKE-de madalama otsa kapitalivajadus ja turutõrked.

Perioodi 2014-2020 vahenditega 52 mln € jätkata peale perioodi lõppu samal eesmärgil.

Kaks põhjust: perioodi 2021-2027 eelarvelised vahendid väga piiratud (vajadus kordades suurem).

Peale perioodi lõppu ei ole kogu 52 mln € veel vaba, et vahendid on veel pikkadeks aastateks lepingute all kinni.

2023. a. riigieelarve raames suunatud rohepöörde energiakriisi ja innovaatiliste suurprojektide rahastamiseks 100 mln eurot. Selle raames 10 mln käenduslimiidi suurendamine (momendil sihtkapitali arvelt 2 mln € või struktuurifondidest limiit 5 mln €).

Innovatsioonilaenu uuring ja võimaliku rahastusskeemi välja arendamine.

Elamumajanduse eelhindamise tulemused

Korteriühistute renoveerimistöode tegemisega seotud peamised probleemid on:

ebapiisavad omavahendid (nt väike remondifond, võlgnikud jms),
rahaliste vahendite kaasamise keerukus ja/või suur ajakulu (liigne bürokraatia),
korteriühistu liikmete madal riskivalmidus (finantskohustuse võtmise pelgus),
investeeringuprojekti ettevalmistamise ja juhtimise suutlikkuse puudumine,
vajaliku teabe puudumine erinevate rahastamisvõimaluste kohta.

Kas on vaja pakkuda rahastamisvahendeid? – Jah.

Elamumajanduse eelhindamise tulemused

Lahendatavad turutõrked ehk kaardistatud probleemid eraturult laenu saamisega:

omavahend ebapiisavad,
liiga kõrge intressimäär,
investeeringu m² kohta või
madala riskitaluvuse tõttu.

Investeerimisstrateegia:

Kaaluda toetusemäära sidumist hoone renoveerimise tulemuspõhisusega (nt teatud energiamärgise saavutamisel konverteeritakse osa laenust toetuseks, sh mida kõrgem energiamärgis saavutatakse, seda suurem osa laenust konverteeritakse).

Elamumajanduse finantsinstrumentide lisaväärtuse analüüsi kohaselt on võimalik programmiperioodil struktuurifondide eelarvega (35 miljonit eurot) panustada 317 korteriühistu rahastamisse.

MAJANDUS- JA
RAHANDUSMINISTEERIUM
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Täna!

Andres Võrang
andres.vorang@mkm.ee

11.05.2023

Teavitustegevused 2021-2027

Brit Koppel
Riigi Tugiteenuste Keskus

2021+ rakenduskava ja õigusraamistik said kinnitatud, sh teavituse määrus ja logojoonised

2023. aastaks valmis ka plakatigeneraator ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika logodele:

<https://www.rtk.ee/ukp> ja
<https://www.rtk.ee/stp> (HOME fondid).

Rahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Kasrahanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Rahastanud
Euroopa Liit

SISEMINISTEERIUM

Kasrahanud
Euroopa Liit

SISEMINISTEERIUM

2022. aasta II poole
olulisemad
kommunikatsiooni-
tegevused

- Võrgustik 2021+ – Euroopa suvekool koostöös Komisjoni Eesti esindusega;
- Uute meetmete seminarid 6 linnas – rahandusministeerium, korraldusasutus, rakendusasutus – artiklid kohalikus meedias, kampaaniabuss;
- 1+1 kohtumised ministeeriumitega, koolitused RÜ-dele ja HOME fondide rakendajatele teavitusest (250 in);
- Valmis sai välistoetuste terminite sõnastik kodulehel www.rtk.ee

2022. aasta II olulisemad
kommunikatsioonitegevused – uute
meetmete seminarid – 500 osalejat
6 linnas

2023. aasta olulisemad kommunikatsiooni- tegevused 2021+

- Ühissätete määruse nõuetele vastamine veebis (tegevuste loend, avanevad voorud);
- 3 Balti riigi kommunikatsiooniseminar Tallinnas koos Komisjoni esindajatega (toimus 3.-4. aprillil);
- Infolaud uutest meetmetest Linnade ja Valdade päevadel 12.-13.04, ettekanne tagasinõuetest (kuidas vältida);
- Võrgustikutöö jätkamine (SFPR võrgustik 12.01, Euroopa suvekool koos Komisjoni esindusega 08.2023);
- Uute meetmete ja voorude tutvustamine kõikide rakendusametite ja -üksuste poolt.

Strateegiliselt olulised tegevused 2021+

- Uue perioodi strateegiliste tegevuste teavituskava koostamine koostöös ministeeriumitega (esmane kava valmis 04.2023), täiendame ja täpsustame aasta jooksul;
- 2023. aastal RTK veebi pesa – strateegiliste tegevuste ülevaade, eesmärgid, millist probleemi lahendatakse, kuhu püütakse Euroopa toetusfondide abil jõuda; edaspidi ülevaated edenemisest.

Üritused 2023

- 4. mail Transpordisektori Rohefoorum Vanasadama kruisiterminalis – AS Eesti Raudtee ettekanne „Elektrifitseerimise projekt ja selle mõjud keskkonnale”. (Üritus Komisjoni kaasamiseks 2024)
- 15.-16. juunil infoseminarid strateegilistele tegevustele „Ettevõtete ressursitõhususe suurendamine” ning „Kombineeritud sadeveesüsteemid, sh lahkvoolsete sademeveesüsteemide rajamine”.
- 28. juunil magnetihase nurgakivi üritus Narvas - Groundbreaking Ceremony – esimene JTF suurinvesteering Ida-Virumaale.
- Septembris 21+ lõimumismeetme teavitusüritus.

Kommunikatsioonitegevus 2021+ - uuendus

Taotlusvoorude ajakava järgmiste soovituslike andmetega:

- konkursikutsega hõlmatud geograafiline piirkond; asjaomane poliitikaeesmärk või erieesmärk; toetuse saamise tingimustele vastavate taotlejate liik; konkursikutse toetuse kogusumma; konkursikutse algus- ja lõppkuupäev.
- Et toetuse potentsiaalsel taotlejal oleks võimalik paremini planeerida;
- Eesmärk olla parimal moel toetuse saajale ja planeerijatele toeks aja- ja asjakohase infoga.

Kommunikatsioonitegevus 2021+ - uuendus

- Kui projekti kogumaksumus on üle 10 miljoni euro, peab toetuse saaja korraldama **teavitusürituse** eesmärgiga informeerida avalikkust toetuse saamisest, kaasates ürituse läbiviimisse korraldusasutuse, kes kaasab Euroopa Komisjoni.
- Teavitusürituse kulud projekti eelarvesse; tutvustada projekti tulemusi, korraldusasutust teavitada vähemalt 3 kuud ette, et õigeaegselt saaks kaasatud ka Komisjon.
- Komisjonile sündmusel aktiivne roll.

Küsimused?

Partnerite võimekuse tõstmine: toetuse andmise põhimõtted ja hetkeseis

Karin Reiska

*Riigieelarve osakond
Rahandusministeerium*

Teatud partnerite võimestamine ÜKP fondide rakendamisel on EL määruste kohaselt kohustuslik.

- ÜSM artikkel 8 lõike 2 kohaselt peavad riigid suunama asjakohase protsendi toetusest **sotsiaalpartnerite** ja **kodanikuühiskonna organisatsioonide võimestamiseks**.
- ESF+ artikkel 9 kohaselt tuleb tööhõive, hariduse ja sotsiaalpoliitikate elluviimisel tagada sisuline (1) **sotsiaalpartnerite**, (2) **kodanikuühiskonna organisatsioonide** ning (3) **kohalike omavalitsuste osalemine**. Selleks tuleks eraldada neile sobiv toetuse maht, et nad saaks tagada vajalikud oskused, ressursid ja teadmised, et efektiivselt osaleda ESF+ poliitikate kujundamisel.
- ÜSM artikkel 36 lõige 1 lubab mh tehnilisest abist toetada meetmeid partnerite suutlikkuse suurendamiseks.
- 2019. aasta **Eesti riigiraport** toonitab vajadust investeerida **sotsiaalpartnerite** (ETKL ja EAKL) võimestamisse. Eraldi soovitatakse **P04 raames** suurendada **sotsiaalpartnerite administratiivset suutlikkust**. ÜKP efektiivse elluviimise tagamiseks soovitatakse suurendada **sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide** partnerlusvõimekust.

Ametlikud sotsiaalpartnerid Eestis on EAKL ja ETKL.

- **EL tasandil käsitletakse ametlikke sotsiaalpartnereid laiemalt:**
 - Euroopa Ametiühingute Konföderatsioon (sh **EAKL** ja Teenistujate Ametiliitude Organisatsioon);
 - Euroopa Tööstus- ja Tööandjate Konföderatsioonide Liit (sh **ETKL**);
 - Euroopa Käsitöö-, VKE Assotsiatsioon (sh **EVEA**);
 - SGI Euroopa (Eestist liikmeid pole).
- **Kodanikuühiskonna** esindaja MTÜ Vabaihenduste Liitu (**EMSL**), kes saab katusena oma liikmeid edasi võimendada ja **maakondlikud arenduskeskused**.
- **Kohalike omavalitsuste esindusorganisatsioon** Eestis on **Eesti Linnade ja Valdade Liit**, lisaks **Ida-Viru Omavalitsuste Liit** (seoses Õiglase Ülemineku Fondiga, maht 340,28 MEUR).

Partnerite võimestamine toimub määruse tingimuste alusel.

[Perioodi 2021–2027 tehnilise abina toetuse andmise tingimused – Riigi Teataja](#)

- **§6 – toetatavad tegevused:** (3) Partnerite TA-st võib toetada rakenduskavaga seotud järgmisi tegevusi:
 - 1) riigi poliitikakujundamises kaasaráäkimise võimekuse suurendamine;
 - 2) sisulise ja õigeaegse kaasamise suutlikkuse tõstmine;
 - 3) toetuse saajate toetuste kasutamise võimekuse tõstmine.
- **§8 lg 2 nõuded partneri taotlusele:** (2) Partneri taotlusele kohaldatakse ühendmääruse § 4 lõike 1 punktides 1–4, 7 ja 10 sätestatud nõudeid.
- **§10 toetuse maht ja osakaal:** (1) eelarve jaotus ning kaasrahastamise kohustus täpsustatakse meetmete nimekirjas; (3) Partnerite TA toetuse osakaal on kuni 72,2 protsenti, lisandub partneri omafinantseering vähemalt 27,8 protsenti.
- **§13 toetuse rahuldamise otsuse muutmine:** RÜ-l on õigus korrigeerida partneri järgmise aasta planeeritavat tegevuskava ja eelarvet juhul, kui partner ei ole kavandatud tegevusi või kulusid kokkulepitud ulatuses teinud.

Partnerite võimestamine toimub määruse tingimuste alusel.

[Perioodi 2021–2027 tehnilise abina toetuse andmise tingimused – Riigi Teataja](#)

§12 TA maksed ja aruannete esitamine: (2) Partneritele makstakse toetust 2 osas, 1. pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist ja 2. pärast aruande kinnitamist. Partner esitab aruande 31. jaanuariks eelneva aasta 31. detsembri seisuga.

(3) Partner tõendab lõikes 2 nimetatud aruandes järgmiste tegevuskavakohaste näitajate täitmist:

- 1) läbi viidud koolituste, seminaride, kohtumiste või kaasamisürituste arv;
- 2) töörühma kohtumistel ja seminaridel osalemise arv;
- 3) rahastatud analüüside ja uuringute arv;
- 4) koostatud trükiste, juhendmaterjalide või parimate praktikate kogumike arv;
- 5) täiendõppes osalenud (unikaalsete) osalejate arv;
- 6) lisandunud liikmete arv;
- 7) kooskõlastatud toetuse andmise tingimuste õigusaktide eelnõude ja nende muudatuste arv;
- 8) seirekomisjoni koosolekutel või kirjalikes menetlustes osalemiste arv;
- 9) loodud veebilehtede arv;
- 10) produtseeritud saadete arv;
- 11) kommenteeritud dokumentide ja esitatud poliitikakujundamise ettepanekute arv;
- 12) artiklite ja infokirjade arv.

Võimestatavate partnerite tegevused kuni 2023

Näitaja	siht 2023	saavutus 31.12.2022	%
Artiklite ja infokirjade arv	135	212	157%
Kommenteeritud dokumentide ja esitatud poliitikakujundamise ettepanekute arv	165	109	66%
Kooskõlastatud toetuse andmise tingimuste õigusaktide eelnõude ja nende muudatuste arv	25	12	48%
Koostatud trükiste, juhendmaterjalide või parimate praktikate kogumike arv	4	2	50%
Lisandunud liikmete arv	689	309	45%
Loodud veebilehtede arv	1	1	100%
Läbi viidud koolituste, seminaride, kohtumiste või kaasamisürituste arv	188	130	69%
Produtseeritud saadete arv	12	8	67%
Rahastatud analüüside ja uuringute arv	9	11	122%
Seirekomisjoni koosolekutel või kirjalikes menetlustes osalemiste arv	33	21	64%
Täiendõppes osalenud (unikaalsete) osalejate arv	80	42	53%
Töörühma kohtumistel ja seminaridel osalemise arv	110	90	82%

„Partnerite administratiivse suutlikkuse tõstmine ÜKP fondide rahastamisel“

meetme eelarve on 3,225 MEUR (EL toetus, 72,5%),
rakendusperiood 1.01.2021-31.12.2029.

Riigi Tugiteenuste Keskus
(rtk.ee) [meetmete nimekirj]

- TA määrus jõustus 3.10.2022,
- taotlemine avati 10.10.2022,
- rahastamise otsused detsembris 2022.

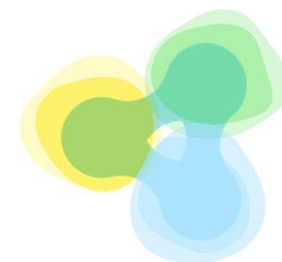
Asutus	2022 lagi	2023 lagi	2022/23 taotlus	taotluse %
ETKL	105 000	70 000	175 000	100%
EAKL	105 000	70 000	139 815	80%
EVEA	105 000	70 000	174 995	100%
ELVL	105 000	70 000	175 000	100%
IVOL	105 000	70 000	145 296	83%
EMSL	75 000	50 000	125 000	100%
KOKKU	600 000	400 000	935 106	94%

New European Bauhaus

Renaldo Mändmets
Euroopa Komisjon

KAUNIS
JÄTKUSUUTLIK
KAASAV

UUS
EUROOPA
BAUHAUS

New European Bauhaus
beautiful | sustainable | together

MIS ON UUS EUROOPA BAUHAUS?

Teisisõnu on Bauhaus:

- jätkusuutlikkuse, kaasavuse ja esteetika **integreerimine** arengu kõikidesse tahkudesse
- kaasav, interdistsiplinaarne ja mitmetasandiline arenguprotsess
- pühendumine inimeste **elukvaliteedi** parandamisele
- meie ühiskonna ja majanduse **rohepöörde** võimaldaja

Uus Euroopa Bauhaus on loov ja **interdistsiplinaarne** algatus, mis ühendab Euroopa roheline kokkuleppe meie eluruumide ja kogemustega.

Miks uus Euroopa Bauhaus?

Investeeringud, mis hõlmavad uue Euroopa Bauhausi väärtusi ja põhimõtteid, võivad:

- suurendada innovatsiooni
- parandada inimeste elukvaliteeti
- maksimeerida projektist ühiskonnale tulenevat kasu
- suurendada kinnisvara tegelikku väärtust
- suurendada toote- ja teenuserühmade mastaabisäästu
- suurendada piirkonna atraktiivsust ja prestiiži
- näidata nii ELi kui ka riikliku rahastamise lisaväärtust

Uue Euroopa Bauhausi projektide esiletoomine aitab rakendajatel paremini valmistuda tulevasteks programmitöö perioodideks, kus käsitletakse eelkoige sotsiaalseid ja keskkonnaprobleeme.

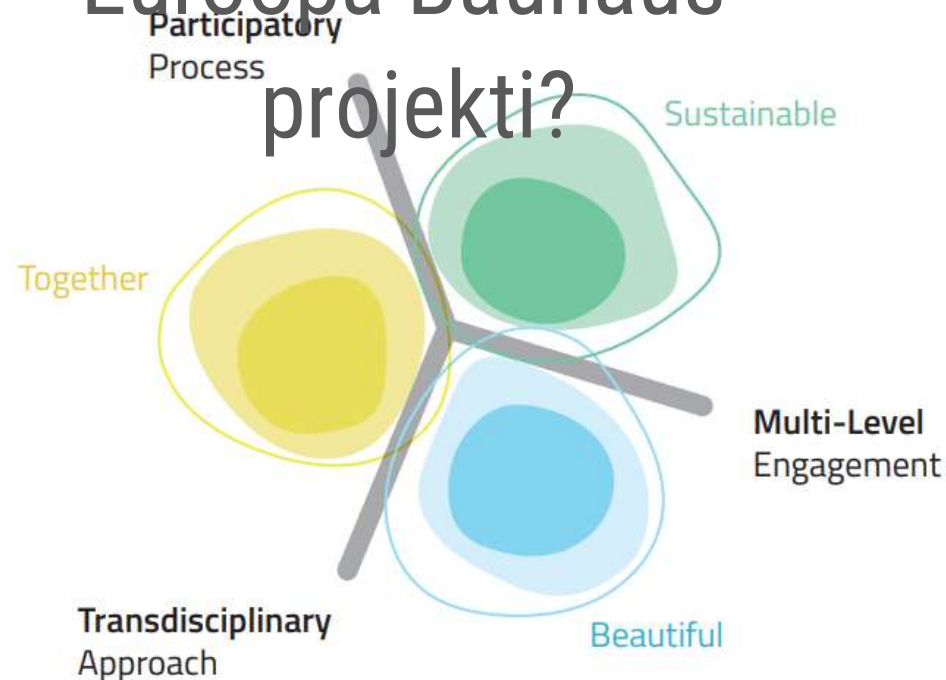
Need ideed kajastuvad kolmes põhiväärtuses, mida jagavad algatuse „Uus Euroopa Bauhaus“ projektid ja algatused:

- 1) Jätkusuutlikkus
- 2) Kogemuste kvaliteet (esteetika, kultuuriline ja emotsionaalne kasu)
- 3) Kaasamine

Ning **kolm tööpõhimõtet algatuse projektide ja algatuste väljatöötamisel**:

- 1) Osalusprotsess
- 2) Interdistsiplinaarne lähenemisviis
- 3) Mitmetasandiline kaasamine

Mis määratleb algatuse „Uus Euroopa Bauhaus“ projekti?

Mis määratleb algatuse „Uus Euroopa Bauhaus“ projekti?

Algatuse projekt peab sisaldama kõiki kolme väärtust ja tööpõhimõtet.

Bauhaus on arengutava, mis ühendab kõik need omadused omavahel.

Uue Euroopa Bauhausi rakendamine

Uue Euroopa Bauhausi rakendamine

**NEB'i lisamine
Partnerlus-
leppesse**

**Ja
Programmidesse**

Kõik liikmesriigid on lisanud uue Euroopa Bauhausiga seotud kohustused ühtekuuluvuspoliitika programmidesse.

Eesti on programmis märkinud, et uue Euroopa Bauhausi põhimõtteid kohaldatakse poliitikaeesmärkide nr 2 (energiatõhusus) ja nr 5 (mõlemate erieesmärkide) raames.

**NEB'i konkursid ja
konkreetsed
toetusmeetmed**

**NEB'i isamine
valikukritee-
riumidesse**

**JÄRGMISED
SAMMUD**

**JÄRGMISED
SAMMUD**

Rakendamisega seotud probleemid

Kulud

- ✘ Ettevõtted – „Miks?“
- ✘ Korteriomaniikud – kui palju?
- ✘ Idufirmasid käsitlevate turusignaalide puudumine/mastaabimajandus
- ✘ ELi rahastamise ulatus

Raskesti rakendatav

- ✘ NEB põhimõtete integreerimine eri sektoritesse
- ✘ Valikukriteeriumide (nt esteetika) määratlemine
- ✘ Eri tootjaorganisatsioonide või isegi fondide (nt programm „Euroopa horisont“) investeerimisallikate ühendamine/kombineerimine

Lahendused

Kulud

- ✓ Arvesse tuleks võtta kõiki kulusid (sealhulgas keskkonnakulusid).
- ✓ Tulevikukindlad ja põhjalikud renoveerimised tuleks seada prioriteediks, kui kasu saamine toimub pikema aja jooksul.
- ✓ Väärtuspõhiste (strateegiliste ja keskkonnahoidlike) riigihangete kasutamine; kestlikkuse kriteeriumide integreerimine, et suurendada nõudlust ja teadmisi (nt säästvad materjalid)
- ✓ On näiteid väikesemahulistest sekkumistest, mida on odavalt luua ja säilitada, kuid mis suudavad siiski positiivselt muuta kohalikke piirkondi, kuhu need on investeeritud.
- ✓ Võtta arvesse nii materiaalsed kasu (vara väärtuse suurenemine) kui ka mittemateriaalsed (elukvaliteet)

<https://3d.maaamet.ee/kaart/>

- ! Selleks, et saavutada osalemise, valdkondadevahelise ja kodanike vastutuse eesmärgid, peaks projekt olema paljude sidusrühmade koostöö tulemus.

Lahendused

Raskesti rakendatav

- ✓ Käsitleda esteetikat kui „kogemuse kvaliteeti“ või mõelda „kasutajate paremale elukvaliteedile“.
- ✓ Kasutada kättesaadavat teavet ja saadud kogemusi (näiteks tehnilise abi projektikonkursist, NEB kompassist)
- ✓ Poliitikaeesmärk nr 5 on potentsiaalselt kõige vähem keeruline rakendada uue NEB'i põhimõtteid, kuna selles käsitletakse territoriaalseid vahendeid, millega saab rahuldada mitmesuguseid taristuvajadusi (nt taaselustamine).
- ✓ Kuid tulevikku ja kodanike kasu silmas pidades julgustame liikmesriike olema ambitsioonikad ja otsima võimalusi teiste tootjaorganisatsioonidega kombineerimiseks.
- ✓ Kaaluda sihtotstarbelisi projektikonkursse või vähemalt

- ! Erilist tähelepanu tuleks pöörata praeguste ja võimalike kasutajate aktiivsele kaasamisele.

Milliseid meetmeid on juba võetud teie toetamiseks?

„Uue Euroopa Bauhausi kohalike algatuste toetamine“

- Valiti välja **20 kohapõhist projekti**, et saada kohapeal toetust **NEB projektide rakendamiseks**.
 - Kahjuks ei olnud ühtegi Eesti projekti.
- **Tehnilise abi programmi** kaudu.
- Vähem kui 100.000 elanikuga omavalitsused.

▪ Projektid neljas tegevusvaldkonnas:

- 1) olemasolevate hoonete ja avaliku ruumi renoveerimine ringluse ja CO2-neutraalsuse vaimus;
- 2) kultuuripärandi säilitamine ja ümberkujundamine;
- 3) hoonete kohandamine ja ümberehitamine taskukohaste eluasemelahenduste jaoks;
- 4) Linna- või maapiirkondade taaselustamine.

▪ Toetuse liik:

- 1) Vajaduste hindamine
- 2) Projekti arendamine ja kavandamine
- 3) Rakendamise tegevuskava

Milliseid meetmeid on juba võetud teie toetamiseks?

„NEB territoriaalse arengu mudel“

- Uus rahastamisvahend.
- Vabatahtlik.
- Välja töötatud koostöös Euroopa Investeerimispangaga.

Eesmärgid:

- Aidata rakendusametitel luua rahastamisvahendeid algatuse NEB projektide toetamiseks
- Ning võimendada avaliku ja erasektori vahendeid projektide toetamiseks

Milliseid meetmeid on juba võetud teie toetamiseks?

Linnadega seotud uuenduslikud meetmed – NEB projekte toetav sihtotstarbeline projektikonkurss

- Komisjon käivitas Euroopa linnaarengu algatuse.
- Edendada uuenduslikke lahendusi linnaprobleemidele ja linnade säästvate arengule.

- Esimene ELi innovatsioonialgatuse projektikonkurss käivitati 2022. aasta oktoobris ja lõppes 19. jaanuaril 2023 ning sellega toetatakse uue Euroopa Bauhausi meetmeid.
- 99 taotlust saadi 21 liikmesriigist
- 50 miljonit eurot
- Hindamine on pooleli

Näited NEB 2021. ja 2022. aasta auhindadest

PO
2,5

„Öhuaiad“

 Sevilla,
Hispaan
ia

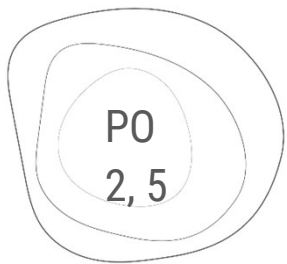

„Gleis 21“

 Viin,
Austria

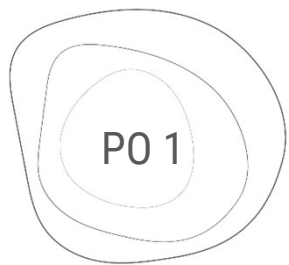
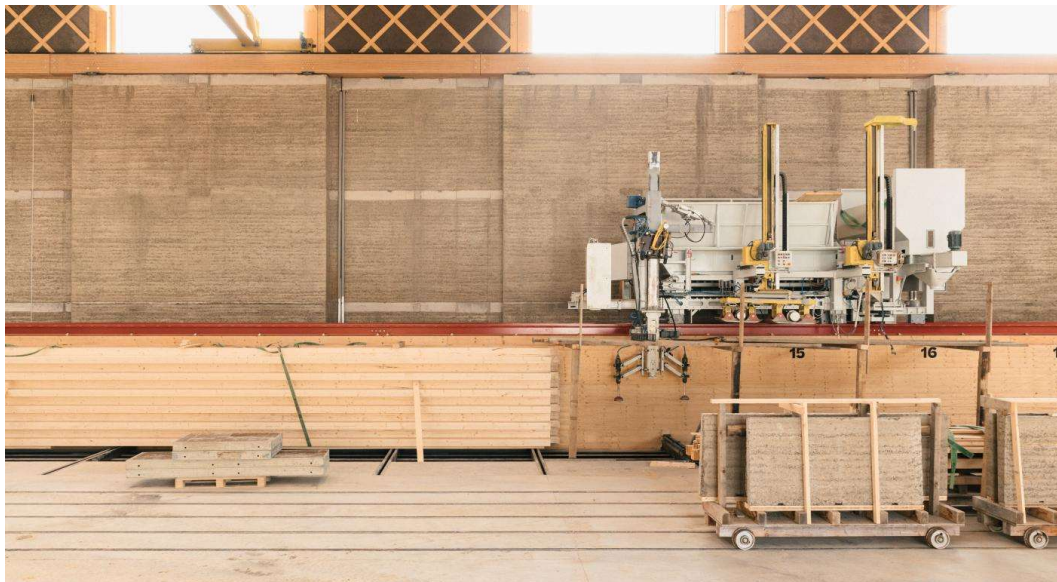
PO 2,5

„Porto di Mare Eco- District“ Milano,
Italia

**Ettevalmistatud stabiliseerimata
maakomponendid kestliku ja
ringluspõhise ehitustööstuse jaoks**

 Schlins, Austria

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Nature map

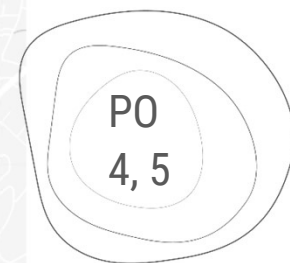
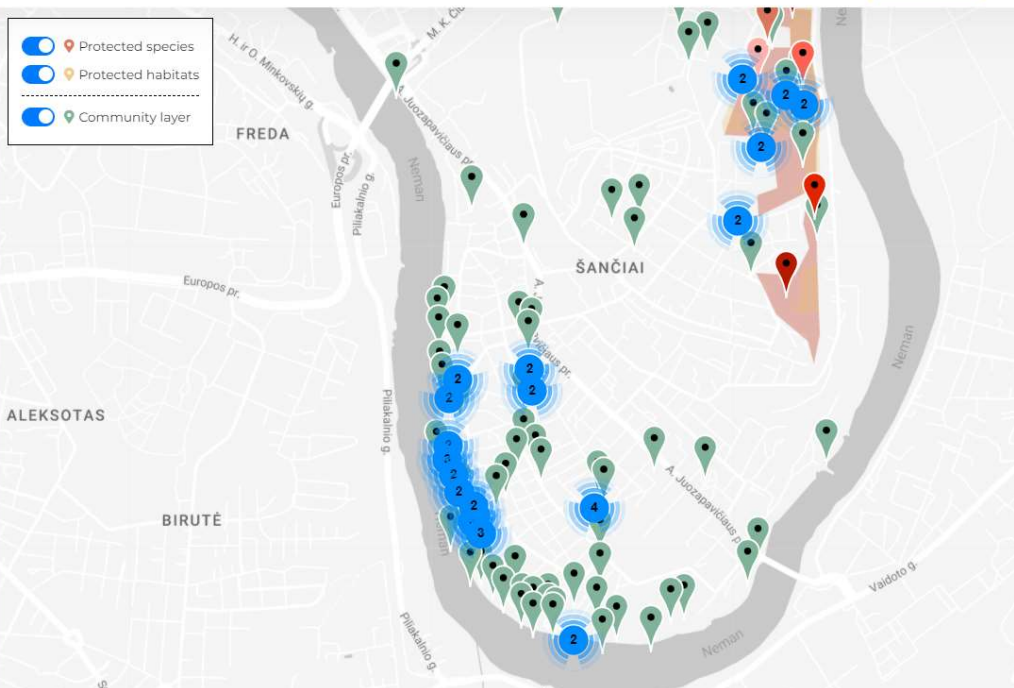
Mark a place of nature that is important to you and that you want to preserve and nurture. The purpose of the NATURE map is to gather information about species and habitats in the Šančiai neighborhood.

The data will show the most important locations of Šančiai nature, where rare species and habitats can be found, but also places of relaxation and inspiration that can be discovered. These records will be an important support in creating the urban vision of Šančiai, which will be proposed for integration into the development plans of Kaunas city.

How to create Šančiai Nature Map

Having questions?

Create the map

„Genius loci – digitaalne kaardistamisvahend“

Kaunas,
Leedu

**Täname
teid!**

Kasutatavad allikad

[Uue Euroopa Bauhausi kompass](#)

[Algatus „Uus Euroopa Bauhaus“ EUI \(linnaalgatus.eu\)](#)

[Algatuse „Uus Euroopa Bauhaus“ territoriaalse arengu mudel](#)

[Uue Euroopa Bauhausi kohalike algatuste toetamine](#)

[Algatuse „Uus Euroopa Bauhaus“ auhinnad 2022](#)

[Algatuse „Uus Euroopa Bauhaus“ auhinnad 2021](#)

Kokkuvõte, lõppsõnad

RAHANDUSMINISTEERIUM

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Täname tähelepanu eest!